

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Ні один процес в цьому світі не обходиться без послідовних етапів його створення та реалізації, навчальний процес не є виключенням. Кожна тема та кожний елемент уроку має свої певні етапи. Граматика німецької мови - є важливим компонентом кожного заняття з німецької мови. І, відповідно до того, що сказано вище, граматика має свої певні етапи формування.

Отже, формування граматичної компетенції (ГК) на уроках з німецької мови поділяють на 3 етапи:

1. Підготовчо-ознайомлювальний етап
2. Тренування вивченого матеріалу
3. Практична частина [3, с. 19-20]

Перший етап формування ГК передбачає ознайомлення з певною граматичною конструкцією. Важливо, щоб вчитель зробив так званий вступ до теми, а саме розповів учням, що конкретно вони зможуть виразити за допомогою цієї граматичної конструкції та продемонструвати приклади вживання такої мовної ситуації на зразках пісень, фрагментів відеороликів або попередньо записати такі приклади на дошці та обговорити їх. Контекст введеного матеріалу обов'язково повинен бути невеликого розміру та подаватись так, щоб він охоплював як зоровий, так і слуховий канал.

Приклад: *«Сьогодні ми розглянемо граматичну структуру, яка допоможе нам описати події, що відбулися в минулому: вчора, минулого тижня або минулого року; які мають завершений характер. Але спочатку ми проглянемо фрагмент відеоролика і після обговоримо, яку граматичну структуру ви могли тут спостерігати».* *(**Online Deutsch lernen A1 / Zu Lektion 33 / Verben im Perfekt [1]**)

Після перегляду відео варто запропонувати учням записати декілька прикладів на дошці та у зошитах, виділяючи граматичні конструкції.

Це допоможе учням на першому етапі не тільки ознайомитись з інформацією, але й включити її в когнітивні процеси.

Ознайомившись з граматичною конструкцією, ми переходимо до другого етапу – тренування вивченого матеріалу. Тренування відбувається за допомогою вправ, під час яких учні засвоюють здобуті знання і потім вдосконалюють їх до автоматизму. В цьому на допомогу приходять вправи рецептивного та рецептивно-репродуктивного характеру. Спочатку учні повинні бути ознайомлені з цією граматичною структурою, вміти розпізнавати її серед інших, для полегшення цього процесу вчителі повинні використовувати рецептивні вправи. До таких вправ можна прирахувати:

- Вправи на впізнання;

- Вправи на ідентифікацію;
- Вправи на диференціацію[3, с. 21].

Такі вправи допомагають учням не тільки сформувати уявлення не тільки про ту чи іншу граматичну структуру, але й у них формується здатність до застосування неї у мовленні.

Другий вид вправ – рецептивно-репродуктивні вправи – допомагають вивести граматичну структуру у активний граматичний мінімум з чим їм допомагають такі вправи як:

- Вправи на імітацію зразка мовлення;
- Вправи на підстановку;
- Вправи на трансформацію;
- Вправи на відповідь та побудову запитань[3, с. 21-22].

Вправи рецептивного характеру, так само як і вправи рецептивно-репродуктивного характеру сприяють формуванню та використанню певної ГК рефлексивно.

Коли ГК введена до автоматизму настає час для третього етапу формування граматичної компетенції – практичної частини.

Таким чином учні можуть не просто розпізнавати граматичну конструкцію, але й здатні складати власні приклади з цією граматичною структурою. Граматичні мінімуми оцінюються по-різному: основним критерієм оцінювання пасивного граматичного мінімуму є впізнання учнями вивченої граматичної конструкції, при перевірці активного граматичного мінімуму. Одним із прихованих, але достовірних критеріїв можна вважати точність і швидкість виконання завдання. Вчитель перевіряє засвоєні знання активного мінімуму на письмі та говорінні, а пасивного мінімуму на аудіюванні та читанні.

За допомогою правильної постановки етапів формування граматичної компетенції в учнів на заняттях німецької мови можна правильно та доцільно донести до них інформацію, що сприяє їхньому мовленнєвому розвитку та буде вибудовувати чіткі та вагомні кроки для розвитку рівня німецької мови учня.

Література:

1. Online Deutsch lernen / Verben im Perfekt / zur Lektion 33. 24 січня 2016. URL: - <https://www.youtube.com/watch?v=SIAnlHptXVQ> (Дата звернення: 28.03.2023).
2. Активний і пасивний граматичні мінімуми. 07 лютого 2016. URL: - <https://studfile.net/preview/5080852/page:3/> (Дата звернення: 28.03.2023).
3. Склярєнко Н.К. Методика формування іншомовної компетенції в учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови. *НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ*. Київський національний лінгвістичний університет. № 1. 2011. С.19–23.